

สวนพฤกษศาสตร์ 5-योग

บุกฤๅษี
Tacca palmata Blume
DIOSCOREACEAE

บุกฤๅษี

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Tacca palmata</i> Blume
ชื่อวงศ์	DIOSCOREACEAE
ชื่ออื่น ๆ	คตดิน (นครศรีธรรมราช); บุกฤๅษี (ตราด)
ลักษณะทั่วไป	ไม้ล้มลุก มีเหง้า ใบรูปฝ่ามือ มี 5-7 แฉก แฉกรูปไข่กลับหรือรูปใบหอก ปลายแหลม ยาว 10-20 ซม. โคนเรียวสอบจรดก้านใบ ก้านใบยาว 50-60 ซม. ช่อดอกมี 1-2 ช่อ ยาว 50-60 ซม. แต่ละช่อมีได้ถึง 30 ดอก ใบประดับมี 2 คู่ เรียงตรงข้ามสลับตั้งฉาก คู่นอกรูปไข่ คู่ในรูปไข่กว้างหรือรูปหัวใจ ยาว 2-6 ซม. ไม่มีกลีบประดับรูปเส้นด้าย ดอกสีเขียวม่วงอ่อน ๆ กลีบรวม 6 กลีบ เรียง 2 วง วงนอกรูปไข่ วงในรูปรี เกสรเพศผู้ 6 อัน ปลายแผ่เป็นแผ่น ก้านเกสรเพศเมียสั้น ยอดเกสรแยกเป็น 3 แฉก ผลสด มีหลายเมล็ด รูปกลม ๆ สุกสีแดง เมล็ดคล้ายรูปพีระมิด
นิเวศวิทยา	พบที่ภูมิภาคอินโดจีนและมาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และนิวกินี ในไทยพบกระจายทางภาคตะวันออกเฉียงใต้ และภาคใต้ ขึ้นไต่ร่มเงาในป่าดิบแล้ง และป่าดิบชื้น ความสูงถึงประมาณ 300 เมตร
ประโยชน์	เป็นยาสมานและบรรเทาอาการปวดท้อง ท้องเสีย บิด